

На цьому наша екостежка закінчується, для того щоб вийти до транспортного сполучення звертаємо на північ проходимо метрів 100 асфальтованою дорогою, проходимо крізь арку. Далі перед нами три дороги, вибираємо середню, що розташована на північному-сході. Крокуємо нею метрів 200, і виходимо на вулицю Академіка Заболотного.

**Висновки.** Підсумовуючи статтю підкреслимо, що дослідники Феофанівської пустині відзначали, що це справжня чернецька пустинь серед природи. Територію Феофанії завдяки пейзажному різноманіттю та привабливості ландшафтів називають місцевою Швейцарією. Відвідання еколого-сакральньо-бальнеологічної стежки «Дива Феофанії» буде цікавим людям різної вікової категорії та соціальним статусом. Більша частина екостежки проходить по добре облаштованим алеям, що зручно для туристів із спеціальними потребами.

1. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навчальний посібник. – 2-е вид., - К.: «Альтерпрес», 2004. – 192с. 2. Лисенко В. Феофанія. Збірник краєзнавчих матеріалів, - К.: 2008. 3. Романчук С.П. «Сакральні ландшафти Феофанії» - К., 2002. 4. Радченко В.Г., Байрак О.М. «Комплексний моніторинг стану ключових територій екомережі мегаполісу (на прикладі урочища Феофанія, м. Київ)». – К., 2004.

УДК 911.3

Дмитрук О.Ю., Борідченко О.В.

### БОТАНІЧНА ЕКОСТЕЖКА В ГОЛОСІЇВСЬКОМУ ЛІСІ

*Запропоновано концепцію ботанічної екостежки в Голосіївському лісі.  
The conception of the botanical ecotour in the Golosiyiv's forest is proposed.*

**Постановка наукової проблеми.** При підготовці до Євро-2012 Київ має гідно представити себе для туристів, в цьому контексті виключно важливим є комплексне використання всіх наявних туристсько-рекреаційних ресурсів. Одним з таких ресурсів є унікальний видовий склад рослинності пам'ятки садово-паркового мистецтва “Голосіївського ліс”.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Наукові підвалини для дослідження визначеної проблематики закладають праці таких науковців, зокрема Вишневського В., Гаврилюка В., Речмедіна І. Пономаренка Л., Різника О., Родичкина И., Родичкиної О., Гринчака И., Сергеева В., Фещенка П. та інших.

**Виокремлення невивчених сторін дослідження.** Недостатньо розробленими на сьогоднішній день залишаються питання використання ботанічних ресурсів пам'яток садово-паркового мистецтва для потреб рекреації та туризму.

**Метою даної статті** є розкриття потенціалу екотуризму у вивченні та збереженні біорізноманіття пам'ятки садово-паркового мистецтва Голосіївського ліс.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Наш маршрут починається від озера, біля вулиці Максима Рильського, недалеко від меморіаль-

ного будинку музею письменника, піднімаємося вгору на півень до першої точки маршруту – сосновому бору, яка знаходиться у південно-західній частині міста Києва. Ми виходимо на поляну, на якій зі всіх сторін ростуть гарні старі сосни, під ногами рівний шар хвої і шишок, червоні стовбури просто горять на сонці, сосняк через яскравість кори особливо при сонячному сяйві так і називають «Червоний ліс». У соснових і сосново-дубових лісах найчастіше зустрічаються кунічник наземний, конвалія травнева, смовдь гірська, осока пальчата, купина запашна буквиця лікарська, суниця лісові, розхідник плющовидний, ожина, малина.

Далі ми прямуємо на південний-схід 970 м до другої точки огляду, яка називається грабовий ліс, по дорозі ми виходимо до величезного яру, дно якого прикрите листям молодих дерев, трав'яний покрив складається з копитняку європейського.

Голосіївський ліс – це грабова діброва, складна і багата рослинна асоціація. Далі рухаємося на південний-схід по стежці вліво 200 м і виходимо на третю точку нашого маршруту – діброва.

Далі продовжуючи рухатись на південний-схід – 500 м, спускаючись вниз по дерев'яних сходинах, ми виходимо до наступної точки нашого маршруту, «святому джерелу», вода в цьому джерелі не змінює свою температуру протягом року і залишається завжди з приблизною температурою вісім градусів. Тут протікає Голосіївський струмок, на якому створено комплекс ставків – Дідорівські (Голосіївські).

Далі наш маршрут прямує 600 м на захід в сторону Свято-Покровської Голосіївської пустині, куполи якої вже видніються. Ще один об'єкт який ми можемо спостерігати це Голосіївська пустинь.

Далі ми прямуємо на південний-захід 500 м через участок липового лісу. Рухаючись на захід 400 м через долину джерел, до озера Дідоровка це один з найбільших ставків розташованих на Голосіївському струмку в Голосіївському лісі.

Прямуючи далі через парк на північ через 400 м, проходячи Оріхуватські ставки ми виходимо до зупинки на проспекті 40-річчя жовтня.

**Висновки.** Отже організація екостежок перспективна і унікальна форма не лише природоохоронної пропаганди, але і поєднаного з нею відпочинку. Призначення стежок складається з таких взаємопов'язаних компонентів, як оздоровлення, рекреація, просвіта, навчання та виховання. Екологічне виховання та екологічну освіту підростаючого покоління, виховання у дітей бережливого ставлення до природи, її різноманіття і багатства, пропаганда різних форм екологічних знань про природу.

1. Гаврилюк В.С., Речмедін І.О. Природа Києва и его окрестностей. К. 1956р.; 2. Вишневецький В.І. Малі річки Києва. – К.: 2007. 28с.; 3. Енциклопедія сучасної України. Київ-2006.; 4. Київ Енциклопедичний довідник. – К., 1981р. – 735с.; Пономаренко Л., Різник О. Київ. Короткий топонімічний довідник. Довідникове видання – К.: 2003. – 124с. іл.; 5. Природно заповідний фонд міста Києва довідник – К.2001. – 64с.; 6. Сади, парки и заповідники Украинской ССР/ И.Д. Родички, О.И. Родичкина, И.Л. Гринчак, В.С. Сергеев, П.И. Фещенко. – К.: 1985р. – 167с.